

మన తెగ తెంపులు
అంటున్నాము

తెగతెంపులు

అంజయ్య
అంజయ్య

పల్లెటూలలో పొద్దుబొయ్యేది శానా కష్టం. అన్నే వుండేవోలేతే పనీ పాటకి బోతావుంటరు గాని ఇట్టనే సుట్టపుసూపుగా వొచ్చే వోలకెతే పొద్దుబోగక పిచ్చి బట్టిపోతది. అసలే యండాకాలం. ఐదు గంటలకే తెల్లంగ తెల్లారి పోతుండది. ఇంగన ముందల యెట్ట పానుకునేది? నిద్రొస్తా వున్నా గూడా అట్టనే లేసి కూసుకునేది. మా వొల్లు మాత్రం ఇంగా నిద్రబొమ్మనేది.

నేను రావిగుంటపల్లిలో వున్నప్పి రోజులు ఇట్టనే జరగతా వుండింది. ఆయాల గూడా అట్టనే పొసుగోనుండగా మా ఇస్సయేలు బావొచ్చి నన్ను

లేసినాడు. "యాంది బావా! ఇంగ లెయ్యలా? సావిట్లోకి బోదంపా. యియ్యాల సునీత పంచాయితీ గదా?"

అన్నాడు. నేను లేచి మొకం కడుక్కోని ఇంత కాపీ తాగి ఆడకి బోదమని పయానమైన.

*** ** *

సునీత మా బెంచిమేను సిన్నాయిన కూతురు. ఆ పిల్లకి నిండా పదమూడేళ్లు లేవు. కనిగిర్లో టీచరమ్మింట్లోనే వుంటా పన్నేసుకోని నాలుగు డబ్బులు సంపాదిచ్చి యింటికి అంపిస్తుంటది. పల్లెటూలలో పదేళ్ళ దాటితే పెల్లికి వాగిసాచ్చి నట్టు. సునీతకి పన్నెండేళ్లుదాటినయ్యని వోలమ్మ, నాయన తొందరపడి కనిగిరి నుంచి తీసకొచ్చి యింట్లో పెట్టుకున్నారు.

మా సుట్టాల పిల్లోడు సునీతని జూసి నచ్చి ఆరు మానికల రాగులు, గంపెడు తునకలు ఓలిచ్చి పెల్లి జేసుకున్నాడు. ఇంతా పెళ్లయ్యి యిరవై రోజులు గాలా! అవ్వడే యియ్యమ్మ వుట్టింటికోచ్చి కాపరానికి పోవంటుండది. ఎవరు జెప్పినా యింటంలా! సునీత మొగుడు మాత్రం ఆ యమ్మే గావాలని పట్టుబట్టి పంచాయితీ బెట్టించినాడు.

*** ** *

అట్టా యిట్టా జేసి పంచాయితీ మొదలయ్యే కాడికి పొద్దెక్కి యెనిమిది గంటలయ్యింది.

సునీత సావిట్లో నిట్టాడుకి ఆసుకోని నిలబడుండది. మా గుండెం పెట్టోలాంతా ఎదురుగా తాతసాప లేసుకోని కూసోనుండారు. ఇంకో తట్టు సునీత మొగుడు, సునీతోళ్ల అమ్మ, నాయిని నిలబడుకోసుండారు.

7-3-97 అంజయ్యోని వచ్చి వాసులూ

పంచాయితీ తీరుమానం యినే దానికి వచ్చి నోల్లమంతా యాడండే ఆడ కూసోని తలా వొక మాట మాట్లాడతా వుందారు.

"ఆడదాని పెళ్లనం, తంబళ్ల దొరతనం వొకటి గడంట్లా! ఆడది మొగోడి మాటిని నడుసుకోవాల. అన్నడే గదా కాపరం నిలబడేది! అంటున్నాడు వొక ముసీలాయన.

"మేయే! సునీత! సువ్య కాపరానికి బోకుండా వుట్టంటోనే వుంటానంటవు. కారనమేంది పెన్న?" అనడిగినాడు.

"ఆ అబ్బయ్యని ముందు నాకు జూపియ్యాల! అయినంటే నా కిస్తం లా!" తలకాయెంచుకోని జెప్పింది సునీత.

ఆ మాటికి ఆడువోళ్లందరూ మొకాలు జూసు కున్నారు.

సునీత మాత్రం తలకాయెత్తి దాని మొగుడి సాయ మాట్టం లా, ఆ పిల్ల మొకంలో పసితనం పాలుగారినట్టు కారతా వుంది. ఎర్ర చాయలో కెంపు మాదిరి మెరస్తావుంది. వూల పావడా, ఎర్ర రైక తొడుక్కోనుంది. మెళ్ల తొలిబొట్టు జూపి నమ్మాల్నిందే గానీ ఆ యమ్మకి పెళ్లయిందంటే ఎప్పురూ నమ్మరు.

సునీత సెప్పిన మాటకి పెద్దాయనకి కోపమొచ్చింది.

"యాంది మే, అంతా నీ యిష్టము, నా యిష్టమే ననుకుంటుండవా పెళ్లంటే? వొక మంచి సెబ్బరా వుండబల్లే?" అన్నాడు గడమాయిస్తా.

"తొలిగట్టినవ్వడన్నా జూల్లే! మామారికి ఎన్నో సార్లు వచ్చిండు. అన్నడన్నా జూల్లా? వాడేమైనా కొత్తదా ఈ వూరికి? ఈ వూరి మనువడు గదా? సునీత బుగ్గలు బొడస్తా ఆడిగింది వోళ్ల జేజెమ్మ.

ఇంగ సునీతోళ్ల అమ్మ పెద్దంగా యేడస్తా మొత్తుకుంటా వున్నది.

"మవ్వేడిస్తే దాని కాపురం నిలబడదా? యేడు పాపి సంగజూడు" అంటూ ఎప్పురో అదిలిచిన్న.

"ఆ యమ్మ జూపిందయ్యా! ఆయాల జేసు కుంటానన్నది. పీటల మీనకూకున్నది ఇయ్యాల వొద్దుపో అంటా వుంది. వాళ్ల నాయన దీని సంగతి పట్టించుకుంటుందా? తాగి వూరిమీన పడతా వుంటే నా రెక్కలు ముక్కలు జేసుకోని దీన్ని పెంచి పెద్దజేసి పెళ్లి జేస్తేని. ఇయ్యాల యిది యీ రకంగా పరుపు దీసి ఈదిలో బెట్టింది. దీని బతుకు బాగా జేస్తా మీ రుణం దీర్చుకుంటా!" ముక్క చీదుకుంటా అన్నది వోలమ్మ.

"ఆడదాని సంగతి ఎప్పురికీ అర్థంగాదు. మూర్ఖు దెచ్చి యింట్లో బోసినా ఇంకోడితో పొద్ది ఆడది. కనిగిర్లో యాం కతలు బడ్డదో ఎప్పురికీ దెల్పు? అందుకనే గావాల ఈ మొగుడొద్దు అంటా

వుంది" పెళ్లికొడుకు తాత ఆయన పదిపోతూ అన్నడు.

ఆ మాటకి సునీత రోసంతో తలెత్తి ముసీలోడ్డి కారకార నమిలేసేటట్టు జూపి గట్టిగా కేకేరిచ్చి వేలమీన తువుక్కున వూసింది.

సునీత పక్క సుట్టాలందురూ ఆ మాటన్న ముసీలోన్న తలా వొక మాటని తగువులాడిన్న.

అందుర్చీ గమ్మునండమన్నెప్పి పంచాయితీ పెద్ద లేసి నిలబడినాడు. కూడా దీసుకోని వొక్కొక్క మాట జెప్పినడు.

"యేం తెలివి లేదా మీకు? మానజల్మ ఎత్తలా మీరు? వొక పక్క సునీత ఆ మొగున్ని వొవ్వకో డంలా! ఎందుకీ రచ్చ పొద్దు గూకుల? తెగ దెంపులు జేసుకోని కాయితం రాసిపార టము, యేదో వొకటి వొగదెంచుకు పోవటము. యేదో వొకటి జరగాల! గుర్రాన్ని వాగు కాడకి తీసకపోతం గానీ బలిమిటికి నీల్లు తాపతామా? యిది గూడా అంటే.

"రేయే! మంద్రావా! నేనైబతుంటా యిడాకులు రాసెయే" అంటా రచ్చ ద్రంగా జెప్పినాడు.

పంచాయితీ పెద్ద కూసోనిమంచి నీల్లు తాగిం దాక అందురూ మాటలు మర్చిపోయి కూసున్నరు.

"ఆ పెళ్లికొడుకు ఈయాల యేడికి బొయ్యనా రొండో పెళ్లికొడు అవుతడు. ఆ యమ్మి మల్లా పెళ్లి జెయ్యాలన్నా దానికి రొండే లే. ఎందుకొచ్చిన తంటా నాయనా? దాన్ని కాపరానికి బంపియ్యండి" అంటూ సునీత అమ్మ బతిమిలాడతున్నది.

ఇంగ సునీత "యమా!" అంటా పెద్ద కేక బెట్టింది.

అందరూ బిత్తరపోయ్య సునీత సాయ జూపిన్న. ఆ పిల్ల కోపంతో వూగిపోతా వుంది. మాంకాలి మాదిరిగా బసలు గొడతా వుంది. పెంపలు, కళ్లు ఎర్రగా సంతనివ్వల మాదిరి మండుతా వుండాయి.

"నన్ను మీ రెప్పురూ కాపరానికి పంపియ్యలేరు. వోడంటే నా కిస్తం లే! పెళ్లికి ముందు వోడి మొకమే జూసినా! వాడు నల్లగా వున్నా, పొట్టిగా వున్నా సరేలే అని పెళ్లికి వొవ్వకున్నా. రోడికి వొల్లంతా బొల్లి మచ్చలు. యేల్లకి పెద్ద రోగమొచ్చి నట్టు ముడుసుకోనుండయ్య. యిదంతా నాకు నచ్చలా! తెగదెంపులు జెయ్యండి! తలకాయ పైకె త్తుకోని అందరి సాయ జూస్తా దైర్యంగా జెప్పింది. ఇంగ దెనికి తిరుగులేదన్నట్టు.

యాడోల్లాడ మాట బదిపోపాయినట్టు కూసు న్నరు. రొంచేవుటి దానమ్మ లేసి యిట్టున్నది.

"రేడియాలో జెబతుండ్రా! పిల్లోడికైనా, పిల్లకైనా వొగిసు కరకట్టుగుండాల. మైలేజీ దీరింది.

ఈ పిల్లకింకా మైలేజీ దీరలా! పెళ్లయి యెంత? యిరవై రోజులు అయ్యిందో

అలక

అమృతాసింగ్, పయోఫిఖాన్ విడిపోసున్నారని ఆ మధ్య వార్తలోచ్చాయి. ఈ మధ్య ఒక ఫంక్షన్లో వారిద్దరూ తగూలాడుకుని చెరో విమానం ఎక్కి చక్కా వెళ్లిపోయారు. ఆ తర్వాత మళ్ళీ చెట్టాపట్టాలేసుకుని తిరిగారుట. ఆ మాత్రం అలకలు లేకపోతే ఎలా అనుకున్నారో ఏమో.

- రఘు

లేదో! ఈ పిల్ల ఇంకా వొళ్లు పొందుకోక పోయే! యింత తొందరపడి ఇంగనెప్పురూ సిస్తతనాన పెళ్లిల్లు జెయ్యబాకండి!

"అయితే యిడాకులు రాసిచ్చి యెయ్యి రూపాయలు నష్టం గట్టిస్తా?" అనడిగినాడు పెద్దాయన. సునీత వోలమ్మ సాయ జూసింది.

"నా నల్ల గాదమ్మ! యెయ్యి రూపాయలు నేనేన్నుంచి దెచ్చేది? సువ్య కాపరానికి బోతే అన్ని బాధలు తీరిపోతయ్య" అన్నదామె.

"పెళ్లికూతురు సంసారం వొద్దంటే ఆయమ్మి డబ్బు గట్టాల. పిల్లోడు వొద్దంటే వాడు గట్టాల" అన్నాడు పెద్దాయన మల్లా.

సునీత మొగుడు సిగ్గుతో తలకాయెంచుకోని కూసోసున్నడు. అపుమానంతో తలెత్తడంలా!

సునీత అందరిసాయ జూసి ఇట్టున్నది. "ఆ బొల్లి మచ్చలోన్ని, పొట్టిసేతులోన్ని నేను మొగుడిగ వొవ్వకోసు. నేను కూలినాలి జేసుకోని, పది మంది ల్లలో పాసిపస్లు జేసి యెయ్యి రూపాయలు నష్టం గట్టిస్తా. తెగ దెంపులు జేసి యిడాకులు రాసు కోండి" అంటూ అందర్నీ దోసుకుంటా అన్నుంచి యెల్లిపోయ్యింది.

*** **

పల్లెటూరి పిల్లకి యింత ఆలోచన యెట్టొచ్చిం దనోనని నాకు బలే సిత్రం దోసింది. వొగిసుతో సంబంధం లేదుగానీ వోళ్ల పరిస్థితలే అంత దైర్ఘ్యం, తెలివి, తెగింపు వుట్టిస్తాయి. కావాల అనుకున్నా నేను. కాకుంటే సునీత మాదిరి అందురూ మను సులో మాట దైర్ఘ్యంగా జెప్పి ఎదురు నిలబడలేరు.

ఇంగ సునీత అదే రాతిరి గూడెం యిడిసిబెట్టి కనిగిరి బస్సెక్కోంది.

- ఎండూరి సుధాకర్

7-3-97 ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివ్ర వారపత్రిక